Dosarul: nr. 2-28585/22 (2-22187949-12-2-23122022)

H O T Ă R Â R E
Î N N U M E [illegible] G I I

17 aprilie 2024 mun. Chişinău

Judecătoria Chişinău sediul Centru
Instanţa de judecată:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Alexandru Mardari
Grefier Daniela Niculiță-Cebanu, Gabriela Popa

cu participarea reprezentantuiui reclamantei „Fly One" SRL avocat Cristian Iustin, reprezentantului pârâtului Culai Constantin avocat Dumitru Brabaroș

examinând în sediul instanței, în ședință de judecată publică cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de „Fly One" SRL către Culai Constantin privind încasarea sumelor plătite pentru instruire și acțiunea reconvențională depusă de Culai Constantin către „Fly One" SRL privind încasarea salariului restant și a penalității legale

CONSTATĂ:

Argumentele participanților la proces

1. „Fly One" SRL a depus în instanța de judecată o acțiune către Culai Constantin privind încasarea sumelor plătite pentru instruire.
2. În motivarea acțiunii a indicat că la data de 05.01.2020, între „FLY ONE" SRL şi Constantin Culai în calitate de „Abiturient" a fost semnat Contractul-Obligaţie (ucenicie) nr. 52/20.1
3. În conformitate cu pct. 1.1 din Contractul-obligaţie, „Obiectul prezentului Contract îl constituie obţinerea de către „ Abiturient" a următoarei calificări: pilot aeronavă.
4. În urma cursului pentru membrii echipajului de cabină în cadrul 3AO BAA „Training", contra obligaţiei de a activa conform calificării obţinute, în funcţia de pilot aeronavă în decurs de 04 ani, în cadrul SRL„FLYONE".
5. Pentru cursurile de formare profesională a pârâtului Constantin Culai, „FLY ONE" SRL a achitat suma de 17 370, 00 EURO.
6. Pârâtul a beneficiat de aceste cursuri, fapt atestat prin certificatul de absolvire a cursurilor.

7. Urmare a acestor circumstanţe, după investiţia şi efortul efectuat de „FLY ONE” SRL la dobândirea unei calificări profesionale de către Constantin Culai, la data de 02.03.2020, între „FLY ONE” SRL şi Constantin Culai în calitate de salariat, a fost încheiat Contractul individual de muncă
8. Or, cursurile au fost achitate de către „FLY ONE” SRL, ulterior efectuate şi promovate de către abiturient, respectiv a fost definitivată înţelegerea între părţi prin semnarea Contractului de muncă. Conform pct. 2.1 din Contractul individual de muncă, ,,obiect al contractului constituie raportul individual de muncă dintre ,,FLY ONE” SRL în calitate de angajator şi dl Culai Constantin în calitate de salariat”.
9. Punctul 3.1 din Contractul individual de muncă, remarcă că funcţia profesia, meseria, specialitatea, calificarea salariatului este pilot aeronavă.
10. Iar, perioada Contractului individual de muncă, conform pct. 4.1 este nedeterminată. Aşadar, reieşind din clauzele contractuale agreate de către părţi, observăm că Constantin CULAI în calitate de salariat şi-a asumat obligaţia de a activa în companie în funcţia de pilot aeronavă în decurs de 4 ani de la momentul angajării acestuia.
11. Cu toate acestea, necesită a fi accentuat faptul că, contrar obligaţiei asumate în pct. 1.1 din Contractul-obligaţie, Constantin CULAI, beneficiind de cursurile de instruire profesională, obţinând calificarea de pilot aeronavă şi licenţa, la data de 12.05.2022, a depus cererea de demisie din funcţia de copilot a companiei.
12. Astfel, raportul juridic de muncă în baza cererii de demisie a încetat, înainte de termenul de 4 ani agreat de părţi.
13. Însă, contrar obligaţiilor contractuale asumate, Constantin CULAI nu şi-a onorat obligaţiile de plată a cursurilor de formare profesională la obţinerea calificării de pilot aeronavă achitate de „FLY ONE” SRL, în cuantum de 17 370 EURO.
14. În concret, la momentul elaborării prezentei cereri, datoria restantă constituie suma de 12 370, 00 EURO.
15. În conformitate cu pct. 3.3 lit. g), i) şi j) din Contractul obligaţie, abiturientul se obligă să restituie integral cheltuielile suportate de către „Companie”; să activeze în cadrul SRL „FLY ONE” conform calificării obţinute în urma cursului de formare profesională în decurs de 04 ani de la data angajării, în conformitate cu pct. 1.1 al prezentului Contract; în cazul încetării contractului individual de muncă înainte de expirarea termenului prevăzut la pct. 1.1 prezentului Contract, să restituie „Companiei” suma cheltuită (pct. 3.1 lit. a) şi b) de către aceasta în legătură cu formarea profesională iniţială.

16. Iar, potrivit pct. 3.1 lit. a) şi b) din Contractul obligaţie, compania s-a obligat să achite plata pentru cursul de pilot aeronavă, în mărime de 12 250, 00 EURO şi să suporte costul de obţinere a licenţei în sumă de 5 120 EURO.
17. La caz, acestea sunt preţurile achitate de companie şi care salariatul la încetarea Contractului individual de muncă nu le-a restituit.
18. Cu toate acestea „FLY ONE" SRL, a transmis în adresa debitorului notificare privind achitarea datoriei, însă fără nici un rezultat, pârâtul nu recepţionează corespondenţa, or, s-a întors ca nereclamantă această notificare.
19. Contrar obligaţiilor stabilite de contract şi cele care rezultă din legislaţia în vigoare, la scadenţă debitorul nu şi-a executat obligaţia corelativă în raport cu creditorul,.
20. Ulterior „FLY ONE" SRL a depus o cerere de concretizare a pretențiilor în care a indicat că la data de 05.01.2020, între „FLY ONE" SRL şi Constantin Culai în calitate de „Abiturient" a fost semnat Contractul-Obligaţie (ucenicie) nr. 52/20.
21. În conformitate cu pct. 1.1 din Contractul-obligaţie, „Obiectul prezentului Contract îl constituie obţinerea de către „Abiturient" a următoarei calificări: pilot aeronavă, în urma cursului pentru membrii echipajului de cabină în cadrul 3AO BAA „ Training", contra obligaţiei de a activa conform calificării obţinute, în funcţia de pilot aeronavă în decurs de 04 ani, în cadrul SRL„FLYONE" în baza prezentului Contract".
22. Pentru cursurile de formare profesională a pârâtului Constantin Culai, „FLY ONE" SRL a achitat suma de 17 370, 00 EURO.
23. Suma de 17 370, 00 EURO este compusă de 5 120, 00 EURO pentru licenţa de pilot şi suma de 12 250, 00 EURO cu titlu de taxă pentru cursurile de instruire de care a beneficiat pârâtul.
24. Pârâtul a achitat benevol suma de 5 000, 00 EURO cu titlu de taxă pentru licenţa de pilot. Astfel, restanţa fiind de 12 370, 00 EURO taxa pentru cursurile de instruire.
25. La 12.05.2020, reclamantul a stins parţial datoria, respectiv din suma de 12 370, 00 EURO a fost stinsă creanţa în valoare de 5 837, 71 EURO. Astfel, actualmente datoria restantă este de 6 532, 28 EURO.
26. Pentru a face claritate în partea ce ţine de modalitatea stingerii parţiale a datoriei, prin Acordul din 02.03.2020 de reţinere din salariul lunar a plăţilor pentru cursul pilot aeronavă, încheiat între reclamant şi „FLY ONE" SRL, a fost convenit, „în cazul rezilierii Contractului individual de muncă până la stingerea datoriei în cauză, îmi exprim acordul-expres de reţinere a tuturor drepturilor salariale şi oricăror plăţi a acestora pentru a fi îndreptate spre

achitarea deplină a cursului de instruire pilot. Declar şi recunosc că prezentul acord are valoare juridică. Confirm că am luat cunoştinţă cu modul de reţinere şi cu programul de achitare stabilit de întreprindere."

27. La data de 12.05.2022, reclamantul a depus cererea de demisie din funcţia de copilot a companiei, respectiv a intrat în vigoare clauza din Acordul din 02.03.2020 privind reţinerea integrală a drepturilor salariale la încetarea contractului individual de muncă.
28. Respectiv, în baza acestui acord, compania a reţinut restanţa salarială în sumă de 112 959, 73 lei pentru a stinge datoria reciprocă pe care o are reclamantul faţă de companie şi care rezultă din plata cursurilor de instruire.
29. La fel, constată că pârâtul este în întârziere, astfel, prin notificarea expediată, „FLY ONE" SRL a acordat pârâtului termen de restituire a sumei restante până la 27.09.2022 (inclusiv), la scadenţă pârâtul nu a achitat datoria, respectiv se află în întârziere.
30. Prin urmare dobânda de întârziere calculată de la 27.09.2022 până la 09.04.2024 (şedinţa de judecată numită) constituie 2 151, 89 EURO conform calculului anexat.
31. Astfel solicită reclamanta încasarea din contul pârâtului Constantin Culai în beneficiul reclamantului „FLY ONE" SRL a datoriei restante în cuantum de 6 532, 28 EURO (datorie de bază); încasarea din contul pârâtului Constantin Culai în beneficiul reclamantului „FLY ONE" SRL a dobânzii de întârziere în valoare totală de 2 151, 89 EURO calculată până la data de 09.04.2024; încasarea din contul pârâtului Constantin Culai în beneficiul reclamantului „FLY ONE" SRL a taxei de stat achitate şi compensarea cheltuielilor de judecată suportate
32. La etapa pregătirii cauzei pentru dezbateri judiciare Culai Constantin, reprezentat de avocatul Dumitru Barbaroș a depus o acțiune reconvențională către „FLY ONE" SRL.
33. În motivare a indicat că la data de 2 martie 2020, între „Fly One" S.R.L. şi Culai Constantin a fost încheiat Contractul individual de muncă nr. 019/20 conform căruia reclamantul a fost angajat în calitate de pilot aeronavă pentru o perioadă nedeterminată.
34. La pct. 8.1 din Contractul individual de muncă, părţile au convenit că Salariul de funcţie este stabilit conform statelor de personal în sumă de 7.810 lei pentru 1,0 unitate de bază.
35. Astfel pârâtul s-a obligat ca pentru munca prestată să îi achite reclamantului un salariu lunar în mărime de 7.810 lei.
36. Conform pct. 8.4 din Contract, Angajatorul îi va plăti Salariatului salariul lunar până la data de 10 a lunii următoare.

37. Astfel, deşi lui Culai Constantin urma a-i fi achitat salariul pentru luna martie 2020, aprilie 2020, mai 2020, iunie 2020, iulie 2020, iulie 2020, august 2020, septembrie 2020, octombrie, noiembrie 2020, decembrie 2020, ianuarie 2021, februarie 2021, martie 2021, aprilie-mai 2021, pentru prima dată i s-a achitat salariu la data de 15 iunie 2021.
38. Respectiv, deşi pârâtul avea obligaţia de a-i achita lui Culai Constantin salariu pentru toată perioada cuprinsă între 02.03.2020 - 15.06.2021 - un an şi 3 luni - acestuia i s-au făcut doar 2 plăţi salariale de 647,87 lei la 02.06.2021, şi respectiv 3.542,30 lei la 15.06.2021.
39. În aceste circumstanţe, pârâtul înregistrează o datorie salarială în beneficiul lui Culai Constantin în mărime de 112.959,73 lei (7.810 lei x 15 luni – 4.190, 27 lei achitaţi).
40. Întrucât, pârâtul este în întârziere de plată până în prezent, acesta în temeiul art. 330 alin. (2) din Codul muncii datorează lui Culai Constantin o penalitate în mărime de 316.423,58.
41. Prin urmare, instanţa de judecată urmează să oblige „Fly One" S.R.L. să achite în beneficiul lui Culai Constantin suma de 316.423,58 lei cu titlu de penalitate legală pentru salariul neachitat în perioada 02.03.2020 - 15.06.2021.
42. Reieşind din faptul că până în prezent reclamantului nu i se achită plăţile salariale datorate, iar în privinţa acestuia s-a iniţiat şi o acţiune în instanţa de judecată absolut nejustificată, acestuia i s-au cauzat suferinţe psihice considerabile, care continuă până prezent.
43. Prin comportamentul de rea-credinţă a pârâtului, reclamantul a trăit într-o stare de stres continuu, stare care a început din luna aprilie 2020 de când pârâtul a refuzat să îi facă prima plată salarială, continuă la moment şi va continua pe parcursul procesului de judecată până la emiterea unei hotărâri judecătoreşti definitive şi irevocabile.
44. Mai mult, ilegalitatea cu care acţionează pârâtul îi crează reclamantului o stare de frustrare profundă, or acţiunile grosolane ale acestuia (n.r. pârâtului) sfidează în mod evident prevederile legale.
45. Din aceste considerente, reclamantul evaluează prejudiciul moral cauzat acestuia de către pârât în sumă de 200.000 lei.
46. Respectiv, instanţa de judecată urmează să oblige pârâtul să achite reclamantului suma de 200.000 (două sute mii lei) cu titlu de prejudiciu moral cauzat.
47. În ședință de judecată reprezentantul reclamantei „FLY ONE" SRL avocat Cristian Iustin a pledat pentru admiterea integrală a cererii de chemare în judecată și respingerea acțiunii reconvenționale.

48. Reprezentantul pârâtului Culai Constantin avocat Dumitru Barbaroș în ședință de judecată a pledat pentru respingerea integrală a acțiunii inițiale și admiterea acțiunii reconvenționale.

Aprecierea instanței de judecată

49. Audiind reprezentantul reclamantei, reprezentantul pârâtului, cercetând și analizând materialele dosarului civil, instanța de judecată conchide de a admite parțial cererea inițială și de a respinge acțiunea reconvențională, din următoarele considerente de fapt și de drept.
50. Potrivit normei art. 216 Codul muncii (1) Angajatorul are dreptul să încheie un contract de ucenicie cu persoana care este în căutarea unui loc de muncă şi care nu are o calificare profesională. (2) Contractul de ucenicie, încheiat în formă scrisă, este un contract de drept civil şi se reglementează de Codul civil şi de alte acte normative.
51. Astfel, la 05 ianuarie 2020 între „Fly One" SRL și Culai Constantin este încheiat Contract-obligație nr. 52/20 (f.d. 9).
52. Conform condițiilor contractului „Fly One" SRL și-a asumat obligația să asigure condiții pentru instruirea lui Culai Constantin pentru obținerea calificării pilot aeronavă, inclusiv prin acoperirea inițială a cheltuielilor de instruire, iar Culai Constantinși-a asumat obligația să activeze timp de 4 ani în cadrul „Fly One" SRL, precum și potrivit pct. 4.2 din Contract să restituie toate cheltuielile de instruire în termen de 24 luni, conform graficului stabilit.
53. Ulterior la 18 februarie 2020 obține certificatul de formare profesională în calitate de pilot aeronavă (f.d. 29,30)
54. La 02 martie 2020 „Fly One" SRL și Culai Constantin încheie contractul individual de muncă. (f.d. 15)
55. La data de 12 mai 2022 Culai Constantin depune cerere de demisie (f.d. 22).
56. În circumstanțele date instanța de judecată va considera ca fiind întemeiată pretenția reclamantei „Fly One" SRL de încasare a sumelor datorate pentru instruire.
57. După cum a declarat reclamanta „Fly One" SRL atât în cererea de concretizare a pretențiilor, cât și în explicațiile date în ședință de judecată de reprezentantul reclamantei, Culai Constantin a achitat suma de 5000 euro pentru licența de pilot, precum și la eliberare din funcție, a fost reținută suma de 112959,73 lei (echivalentul la 5837,71 euro) cu titlu de acoperire a cheltuielilor de instruire.
58. Ulterior „Fly One" SRL a anexat un ordin de plată în sumă de 90000 euro către societatea BAA Training, precum și un cont de plată din care rezultă că

a fost achitată suma de 12000 euro pentru fiecare persoană instruită în calitate de pilot aeronavă Airbus.

59. Prin urmare din suma de 12000 euro efectiv achitată urmează a fi scăzută suma de 5837,71 euro, rezultând o datorie de 6162,29 euro ce urmează a fi încasată de la Culai Constantin în beneficiul „Fly One" SRL.
60. Cât ține de solicitarea de încasare a dobânzii de întârziere pentru neachitarea în termen a sumei pentru instruire, instanța de judecată urmează a respinge ca neîntemeiată or potrivit normei art. 942 alin. (1) Cod civil în cazul în care o sumă de bani nu este plătită la scadență, creditorul are dreptul la dobîndă de întîrziere pentru suma respectivă din data imediat următoare scadenței plății pînă la data în care s-a efectuat plata, la rata prevăzută la alin. (2) ori la o altă rată prevăzută de dispozițiile legale speciale, iar la caz din contractul obligație nu rezultă o dată expresă sau determinabilă a scadenței obligației, precum și somația expediată pârâtului (f.d. 26) nu a fost recepționată de acesta, nefiind pus în întârziere.
61. În partea ce ține de acțiunea reconvențională depusă de Culai Constantin către „Fly One" SRL privind încasarea salariului restant și a penalității legale, instanța de judecată urmează a respinge excepția de tardivitate formulată de „Fly One" SRL și concomitent urmează a respinge acțiunea reconvențională ca neîntemeiată.
62. Pentru a decide asupra respingerii excepției de tardivitate, instanța de judecată va face trimitere la norma art. 395 alin. (1) Cod civil și va atrage atenția asupra faptului că „Fly One" SRL nu a putut confirma sau infirma achitarea sau neachitarea unor sume cu titlul de salariu către Culai Constantin.
63. Subsecvent nici partea reclamantă pe acțiunea reconvențională nu a dat careva explicații asupra faptului cum a fost posibilă activitatea în calitate de pilot de aeronavă – activitate ce presupune atât deprinderi specifice, cât și o responsabilitate maximă pentru siguranța zborurilor, în lipsa unui salariu achitat pe o perioadă îndelungată de timp.
64. Respectiv instanța de judecată va constata prezența unui comportament de rea credință a ambelor părți în proces, ceea ce denotă o bănuială rezonabilă asupra existenței circumstanțelor de achitare a unor sume bănești dincolo de circuitul oficial.
65. Astfel instanța de judecată va considera ca fiind aplicabile norma art. 14 Cod civil care prevede că (1) Nicio persoană nu poate invoca, la întemeierea pretenției sale, fapta ilicită sau de rea-credință pe care tot ea a săvîrșit-o sau la care a participat. (2) Nicio persoană nu poate obține un avantaj din comportamentul său ilicit sau de rea-credință.

66. Prin urmare „Fly One” SRL nu poate obține beneficiul excepției de tardivitate, în situația în care nu a explicat în mod rezonabil mecanismul de achitare sau neachitare a salariului lui Culai Constantin.
67. Cât ține de soluția asupra respingerii solicitărilor de încasare a salariului restant și a penalității legale, instanța de judecată urmează a reține faptul că potrivit Acordului de reținere din salariul lunar al plății pentru cursul pilot aeronavă (f.d. 13) a fost indicat expres că „În cazul rezilierii Contractului individual de muncă până la stingerea datoriei în cauză, îmi expun acordul expres de reținere a tuturor drepturilor salariale și oricăror plăți a acestora pentru a fi îndreptate spre achitarea deplină a cursului de pilot”
68. Respectiv prin semnarea acordului, reclamantul reconvențional și-a dat acordul la reținerea drepturilor salariale neachitate de către angajator, fapt care a și fost realizat de către „Fly One” SRL prin reducerea sumelor solicitate cu titlu de compensare a costurilor de instruire cu ocazia examinării prezentului proces judiciar.
69. În conformitate cu art. 94 alin. (1) CPC, instanţa judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părţii care a avut cîştig de cauză cheltuielile de judecată.
70. La depunerea cererii de chemare în judecată „Fly One” SRL a achitat taxa de stat în cuantum de 10508,89 lei, iar ca urmare a admiterii parțiale a acțiunii inițiale, instanța de judecată urmează a dispune încasarea taxei de stat de la pârâtul Culai Constantin în mărime de 3499,56 lei (6162,29 euro x 18,93 lei (cursul de schimb al BNM la data pronunțării hotărârii) x 3%).
71. În conformitate cu prevederile art. art. 238-241 Cod de Procedură Civilă, instanţa de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Acțiunea la cererea de chemare în judecată depusă de „Fly One” SRL către Culai Constantin privind încasarea sumelor plătite pentru instruire se admite parțial.

Se încasează de la Culai Constantin IDNP ***** domiciliat în mun. Chișinău str. *****în beneficiul „Fly One” SRL IDNO 1015600032640 cu sediul în mun. Chișinău str. Grenoble 259/2 suma de 6162 (șase mii una sută șaizeci și doi) EURO 29 cenți convertiți în lei moldovenești conform cursului oficial al BNM la data executării cu titlu de sumă plătită pentru instruire și suma de 3499 (trei mii patru sute nouăzeci și nouă) lei 56 bani cu titlu de taxă de stat.

Solicitarea de încasare a dobânzii de întârziere se respinge ca neîntemeiată.

Excepția de tardivitate invocată de „Fly One” SRL asupra sumelor solicitate în acțiunea reconvențională depusă de Culai Constantin către „Fly One” SRL privind încasarea salariului restant și a penalității legale se respinge ca neîntemeiată.

Acțiunea reconvențională depusă de Culai Constantin către „Fly One” SRL privind încasarea salariului restant și a penalității legale se respinge ca neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Chişinău în termen de 30 de zile de la data pronunţării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chişinău sediul Centru.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul Alexandru Mardari